

กค. ๔๖๑
วันที่ ๑๖ พ.ย. ๖๐
เวลา ๑๔.๓๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๑๗๐๑๓ กค
วันที่ ๓ พ.ย. ๒๕๖๐ ๑๘.๓๐

ที่ กค ๑๐๐๖/ ๑๓๖๑๓

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) ของธนาคารแห่งประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ภาพถ่ายหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ผบร.(๑๑) ๑๒๕๗/๒๕๖๐
ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (พ.ร.บ. ธปท.) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท. บัญญัติว่า “ทุกหกเดือนให้ ธปท. จัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงาน และประเมินผล เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ ให้จัดทำรายงานภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน และวันที่ ๓๑ ธันวาคมของทุกปี”

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบ ตามที่กำหนดในมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

๓. สาระสำคัญของรายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) ของ ธปท.

รายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) ของ ธปท. ประกอบด้วยเนื้อหา ๒ ส่วน ได้แก่ ภาพเศรษฐกิจ และการดำเนินงานของ ธปท. ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๓.๑ ภาพเศรษฐกิจ

๓.๑.๑ เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งปีแรกของปี ๒๕๖๐ มีทิศทางขยายตัวชัดเจนมากขึ้น (ขยายตัวร้อยละ ๓.๕) โดยแรงขับเคลื่อนหลักมาจากภาคการส่งออกสินค้าและบริการที่ขยายตัวดีตามเศรษฐกิจโลก

/ขณะที่ ...

ขณะที่การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามรายได้ในภาคเกษตรกรรมที่ปรับดีขึ้นเป็นสำคัญ ส่วนการใช้จ่ายภาครัฐโดยรวมยังคงทำได้ดีแม้จะชะลอลงบ้างหลังจากที่ได้เร่งไปมากในช่วงต้นปีงบประมาณ สำหรับการลงทุนของภาคเอกชนโดยรวมทรงตัวอยู่ในระดับต่ำโดยการลงทุนในภาคก่อสร้างลดลงขณะที่การลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ขยายตัวเล็กน้อยตามการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมที่ส่งออกได้ดี และภาคการผลิตโดยรวมทยอยฟื้นตัวจากภาคบริการและเกษตรกรรมเป็นสำคัญ

๓.๑.๒ การประเมินเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินในประเทศ ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่ากังวลแต่มีบางส่วนที่ต้องติดตาม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงครึ่งแรกของปีปรับเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมัน ขยายปฏิกิริยาในประเทศเป็นสำคัญ ส่วนอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานชะลอลงเล็กน้อยจากผลของฐานสูงในปีก่อน ตามการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิตยาสูบ ประกอบกับแรงกดดันด้านอุปสงค์ยังต่ำ ด้านอัตราการว่างงานปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแต่ยังอยู่ในระดับต่ำ สำหรับฐานะการเงินของภาคธุรกิจโดยรวมดีขึ้นสอดคล้องกับทิศทางเศรษฐกิจที่ขยายตัวต่อเนื่อง และเสถียรภาพระบบสถาบันการเงินยังคงแข็งแกร่ง อย่างไรก็ตาม ในระยะข้างหน้ายังต้องติดตามความเสี่ยงต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินที่อาจปรับเพิ่มขึ้นจากพฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น (search for yield) ของนักลงทุนภายใต้สภาวะอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำและความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งส่วนหนึ่งสะท้อนปัญหาความสามารถในการแข่งขัน

๓.๑.๓ เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยยังคงอยู่ในเกณฑ์ดีและสามารถรองรับความผันผวนของตลาดการเงินโลกได้ แม้ความเสี่ยงและความไม่แน่นอนจากตลาดการเงินโลกจะเพิ่มขึ้น สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเทียบกับดอลลาร์ สรอ. โน้มเียงค่า สอดคล้องกับทิศทางของเงินสกุลส่วนใหญ่ในภูมิภาค โดยเป็นผลมาจากการที่เงินดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่า ประกอบกับการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดของไทย ทั้งนี้ ค่าเงินบาทที่แข็งค่าในอัตราที่มากกว่าสกุลเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาคทำให้ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริงมีทิศทางแข็งขึ้นเล็กน้อย

๓.๒ การดำเนินงานของ ธปท.

๓.๒.๑ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายการเงิน

เป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับระยะปานกลางและสำหรับปี ๒๕๖๐ นั้น คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ ๒.๕ ± ๑.๕ เป็นเป้าหมายนโยบายการเงิน ทั้งนี้ ในช่วงครึ่งแรกปี ๒๕๖๐ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ ๐.๖๗ ซึ่งต่ำกว่าขอบล่างของกรอบเป้าหมายนโยบายการเงิน อันเป็นผลจากปัจจัยด้านอุปทานที่ราคาอาหารสดปรับลดลงค่อนข้างมากเนื่องจากผลของฐานสูงในปีก่อน ที่ประสบภาวะภัยแล้งและผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมากในปีนี้อย่างไรก็ดี อัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ระยะปานกลางของสาธารณชนยังอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่ากลางของเป้าหมายนโยบายการเงิน สำหรับประเด็นอัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่อาจอยู่นอกกรอบเป้าหมายในบางช่วงเวลานั้น คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) เห็นว่า การลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มเติมในเวลานี้อาจไม่สามารถช่วยให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเร่งขึ้นได้มากนัก เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่อยู่ในระดับต่ำเป็นผลจากปัจจัยด้านอุปทานเป็นสำคัญและบางส่วนอาจมาจากปัจจัยเชิงโครงสร้าง อีกทั้งยังอาจเพิ่มความเสี่ยงด้านเสถียรภาพระบบการเงินภายใต้ภาวะที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง นอกจากนี้ กนง. ประเมินว่า อัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะมีทิศทางปรับสูงขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๐ กนง. จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ ๑.๕๐ ในการประชุม ๔ ครั้งแรกของปี ๒๕๖๐ โดยจะติดตามพัฒนาการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ และประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างใกล้ชิด และพร้อมใช้เครื่องมือเชิงนโยบายที่มีอยู่อย่างเหมาะสมในการสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยควบคู่กับการรักษาเสถียรภาพด้านราคาและเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายสถาบันการเงิน

(๑) การดำเนินงานด้านนโยบายกำกับสถาบันการเงิน

การติดตามและประเมินความเสี่ยงที่มีต่อเสถียรภาพระบบการเงิน

พบว่า ระบบการเงินไทยโดยรวมมีเสถียรภาพ ธุรกิจขนาดใหญ่มีฐานะการเงินดี อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของเศรษฐกิจที่ไม่ทั่วถึงส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจบางกลุ่ม SMEs และภาคครัวเรือนยังคงด้อยลง

ด้านการออกนโยบายกำกับสถาบันการเงิน ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจ ภาวะเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป และอยู่ระหว่างปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงิน เช่น แนวทางการกำกับดูแลเกี่ยวกับการจัดชั้นและการกันเงินสำรองเพื่อรองรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๙ (IFRS 9) ร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแล Peer-to-Peer Lending เป็นต้น

ด้านการดำเนินนโยบายสถาบันการเงินในเวทีระหว่างประเทศ ธปท. ได้เข้าร่วมการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินรอบที่ ๘ ภายใต้กรอบอาเซียน และอยู่ระหว่างการเจรจาทวิภาคีเพื่อจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks กับ ๔ ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เมียนมา และฟิลิปปินส์ เพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย และรองรับความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาคอาเซียน

นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) ได้ให้ข้อสังเกตและข้อห่วงใยในประเด็นการเพิ่มบทบาทของภาครัฐในการเตรียมการเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ประกอบธุรกิจ รวมทั้งการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นโดยภาครัฐ และการเพิ่มศักยภาพของ SMEs เพื่อแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างและการปรับตัวของ SMEs

(๒) การดำเนินงานด้านการกำกับและการตรวจสอบสถาบันการเงิน

ด้านนโยบายการกำกับตรวจสอบ : ธปท. ได้ให้ธนาคารพาณิชย์จัดทำ Supervisory Stress Test ภายใต้สถานการณ์จำลองที่กำหนด เพื่อประเมินผลกระทบของสถานการณ์จำลองต่อเสถียรภาพระบบการเงินในระยะ ๓ ปีข้างหน้า (ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒) แล้ว รวมทั้งพัฒนากรอบการประเมิน Cyber Resilience Assessment Framework ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลเพื่อยกระดับความพร้อมรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ของสถาบันการเงิน

ด้านการกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์สถาบันการเงิน : ธปท. ได้ตรวจสอบสถาบันการเงินแล้วเสร็จ ๑๒ แห่ง โดยเน้นธุรกรรมสำคัญ เช่น ธุรกรรมสินเชื่อ การบริหารสินทรัพย์ และหนี้สิน สำหรับการตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรวจสอบด้านการเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยไซเบอร์ และระบบรองรับ National e-Payment และการดำเนินการตามแผนการยกระดับความปลอดภัยของ ATM

(๓) การดำเนินงานในการเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน

ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๐ มีสถาบันการเงิน ๒ แห่ง ขอกู้ยืมสภาพคล่องจาก ธปท. ด้วยวิธีการขายสินทรัพย์หลักประกันขั้นหนึ่งโดยมีสัญญาว่าจะซื้อคืน เพื่อทดสอบระบบงานวงเงิน ๒๐ ล้านบาท โดยสถาบันการเงินแห่งหนึ่งทดสอบการชำระหนี้คืนก่อนครบกำหนด ขณะที่สถาบันการเงินอีกแห่งหนึ่งสามารถชำระเงินกู้ยืมได้ตามสัญญา

(๔) ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions : SFIs)

ระบบธนาคารพาณิชย์ : สินเชื่อขยายตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจที่มีทิศทางขยายตัว กำไรสุทธิลดลงจากการกักเงินสำรองเพื่อรองรับคุณภาพสินเชื่อที่ด้อยลง อย่างไรก็ตาม ระบบธนาคารพาณิชย์ยังมีเสถียรภาพ

ระบบ SFIs : สินเชื่อขยายตัวเพิ่มขึ้นจากสินเชื่อที่ให้แก่ภาครัฐ และสินเชื่อธุรกรรมนโยบายรัฐเพื่อสนับสนุนภาคการเกษตรและที่อยู่อาศัย คุณภาพสินเชื่อดีขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตาม ระบบ SFIs ยังมีเงินสำรองและเงินกองทุนเพียงพอรองรับการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจในระยะต่อไปได้

๓.๒.๓ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลของนโยบายระบบ

การชำระเงิน

ธปท. ได้ผลักดันการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ National e-Payment ในส่วนที่ ธปท. รับผิดชอบ ๒ โครงการ คือ โครงการระบบพร้อมเพย์ และโครงการขยายการใช้บัตรเพื่อส่งเสริมการกระจายอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แพร่หลายและช่วยเพิ่มการเข้าถึงบริการชำระเงินของประชาชน และผลักดันให้มีการพัฒนามาตรฐาน QR Code มาใช้ในการชำระเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงบริการทางการเงิน และตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน รวมทั้งดำเนินการเพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงด้านระบบการชำระเงินกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนเพื่อให้ผู้ใช้บริการมีช่องทางในการทำธุรกรรมการชำระเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัย เข้าถึงง่าย และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

นอกจากนี้ ธปท. ได้ร่วมกับกระทรวงการคลังผลักดันร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. เพื่อเป็นการยกระดับการกำกับดูแลระบบและบริการการชำระเงินให้มีประสิทธิภาพมั่นคงปลอดภัย สอดคล้องตามมาตรฐานสากล และสนับสนุนนโยบาย Digital Economy ของรัฐบาล ซึ่งในไตรมาส ๒ ของปี ๒๕๖๐ ร่างกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้งนี้ การเพิ่มความปลอดภัยในการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ธปท. ได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อยกระดับการกำกับดูแลบริการการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ ได้แก่ การยกระดับมาตรฐานกระบวนการพิสูจน์ตัวตนของผู้ให้บริการโทรคมนาคมกรณีที่ถูกค่าขอยกเลิกการเชื่อมต่อใหม่เพื่อป้องกันการสวมรอยโดยมิชอบ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการใช้ Mobile Payment และพร้อมเพย์ รวมทั้งผลักดันให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมเกี่ยวกับระบบรับและโอนเงินพร้อมเพย์ ระหว่างสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยและสมาคมธนาคารไทย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระหว่างกันเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐

สำหรับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินที่สำคัญ ธปท. ได้ดำเนินการปรับปรุงการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบบาทเน็ตตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงและกำกับดูแลระบบการชำระเงินตามมาตรฐานสากล Principles for Financial Market Infrastructures (PFMIs) และเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินภาคการเงินตามโครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก (World Bank)

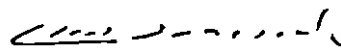
๔. ความเห็นของกระทรวงการคลัง

๔.๑ ธปท. ได้จัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจ และการดำเนินงานของ ธปท. ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ครอบคลุมนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงานและประเมินผล ตามมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ แล้ว จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรี ทราบรายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) ตามที่ ธปท. เสนอมา

๔.๒ อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานในส่วนของนโยบายการเงินในกรณีที่ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเคลื่อนไหวออกนอกกรอบเป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับปี ๒๕๖๐ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ให้ใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 โดยในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๐ มีอัตราเงินเฟ้อทั่วไป เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๐.๖๗ อีกทั้งในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา มีอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีต่ำกว่าขอบล่างของ กรอบเป้าหมายนโยบายการเงิน (ปี ๒๕๕๘ อยู่ที่ร้อยละ -๐.๙๐ และปี ๒๕๕๙ อยู่ที่ร้อยละ ๐.๑๙) จึงเห็นควร ให้ ธปท. พิจารณาแนวทางการดำเนินงานในส่วนของนโยบายการเงินเพื่อให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ภายใน กรอบเป้าหมายนโยบายการเงิน และรายงานผลการพิจารณาแนวทางดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๐๙

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๗